

VUOSIKERTOMUS
2013-2014

Etukansi	IC-korvat ja kuumailmapallo
Yhdistyksen info	2
Puheenjohtajan palsta	3
IC Kantakirja Suomessa	4
Astuttaisinko tammani	7
Upeat oriit, jalostukseen tarjolla!	13
Pöytäkirjat yms.	20
Takakansi	Parhaat viikset

HALLITUS 2014

Kristiina Parkkila
Aholantie 90
27740 Voitoinen
p. 050-5426761
kristiina.parkkila@pp.inet.fi
Puheenjohtaja
webmaster

Annikka Varjo
Kierikkalantie 57
21310 Vahto
p. 050-5672930
annika.varjo@gmail.com
Varapuheenjohtaja
Lehtitoimikunta

Hanna-Leena Häkkinä
Niskakankaantie 271
85500 Nivala
p. 040-7202409
hanna-leena.hakkila@kotinet.com
Sihteeri
Jäsensihteeri
Myyntituotteet

Tiina Saranpää
Kittholmantie 24
68910 Pännäinen
p. 050-5702564
tiina.saranpaa@multi.fi
Rahastonhoitaja
Rekisteröinti- ja omistajamuutosasiat

Kristiina Peltonen
Hevoshaantie 220
03400 Vihti
p. 0400-505644
kristiina.m.peltonen@saunalahti.fi
Jalostusvaliokunta
Varajäsen

Suomen Irlannincobyhdistys ry.
info@irlannincob.net

OSALLISTU VUOSI- KERTOMUKSEEN

Vuosikertomus kaipaa koko ajan
hyvälaatuisia valokuvia, kirjoituksia,
piirustuksia, hevosesityksiä.

Kaikki materiaali on erittäin tervetullutta
ja sen voi postittaa suoraan pää-
toimittajalle joko sähköisesti tai
perinteisellä postilla.

Seuraava vuosikertomus ilmestyy 2015.

Päätoimittaja: Annika Varjo
Kierikkalantie 57, 21310 Vahto
annika.varjo@gmail.com

JÄSENMAKSUT 2014

- Jäsenmaksu 25 € liittymisvuonna (sis. 5 € kirjaantumismaksua)
- Jäsenmaksu 20 € seuraavina vuosina
- Perhejäsen 15 € liittymisvuonna
- Perhejäsen 10 €

Perhejäseneksi voi liittyä samassa taloudessa
varsinaisen jäsenen kanssa asuva henkilö.
Uudet jäsenet, ottakaa yhteys jäsensihteeriin.

Yhdistyksen jäsenenä saat jäsenkirjeet, tie-
dotuslehdet, kutsun vuosikokouksiin ja heti
liittyessäsi uuden jäsenen infopakettin, jossa
tietoa kantakirjausperiaatteista, rotumää-
ritelmä, sekä tietoa Irish Cob Societystä ja
Suomen yhdistyksestä. Myös näyttelyyn ja
muihin tapahtumiin osallistuminen on yh-
distyksen jäsenille merkittävästi edullisem-
pää.

Mikäli tiedät irlannincobien omistajia, jotka
eivät ole vielä näitä tietoja saaneet, mutta
ovat kiinnostuneita rotuyhdistyksestä, ker-
rothan heille yhteystietomme.

Puheenjohtajan palsta

Pahoittelen tämän julkaisun viivästymistä. Lehtitoimikunnalla oli kevään aikana liian monta muuttujaa, jotta tämä olisi saatu ajallaan luettavaksi.

Yhdistyksen ensimmäinen vuosi kantakirjana on päättynyt ja toinen lähtenyt vauhdikkaasti käyntiin. Vuonna 2013 rekisteröitiin 116 irlannincobia kotimaisen kantakirjan rekisteriin. MAVI:lle on ilmoitettu kaikki kotimaiseen rekisteriin kirjatut oriit sekä alkupe-
räkantakirjan jalostusohjesäännön mukaan hyväksytyt ulkomaiset oriit. Edellä mainituilla 2013 rekisteröidyillä oriilla astutetut tammatt ovat oikeutettuja kansallisiin kotieläintukiin 2014 alkaen.

Kantakirjalta on pyydetty kannanottoa valmisteilla olevaan uuteen eläinsuojelulakiin. Valmisteilla on myös uusi EU asetus hevoseläinten tunnistamisesta sekä jalostamisesta. Lisäksi kantakirjan edustaja on mukana EU tasaisen eläinjalostusosaston alajaoston edustajana.

Keväällä on harrastajaväkeä kovasti puhututtanut perinnöllinen geenipohjainen sairaus, PSSM1. Geenin pakkotestauksia ei kantakirja vaadi vielä tässä vaiheessa. Tämä siitä syystä, ettei viranomaisilta ole tullut asiaan vielä kannanottoa emmekä tiedä asiasta vielä tarpeeksi. Lisäksi muut Euroopan irlannincob kantakirja- tai harrastajamaat eivät näillä tiedoin ole lähteneet vaatimaan testejä.

Pitkin kevättä on kuitenkin kotimainen kasvattaja- ja harrastajaväki omatoimisesti lähentynyt testauttamaan hevosiaan, mikä on kiitettävää.

Irlantilainen rodun alkupe-
räkantakirja on väliaikaisesti siirretty Irish Horse Sport järjestölle. Kaikki alkupe-
räkantakirjan jalostusohjesääntöä noudattavat järjestöt ovat saaneet Irlannista kirjeen ja sen liitteenä jalostusohjesäännön sekä nipun irlantilaisten käyttämiä lomakkeita. Olemme tutkineet em. postin eikä muutoksia tällä erää tullut.

Kaustisen näyttelyssä 10.5.2014 oli mukana 20 hienoa hevosta. Vaikka arvosteluskaala on kirstynyt entisestään, ei huonoja pisteitä tullut kellekään. Elite- arvosanan sai 4 hevosta.

Jatkossa entinen Tupsujalka- lehti ilmestyy tällaisena vuosikertomuksena kerran vuodessa keväisin.

Aurinkoista syksyä!

Kristiina Parkkila

Irlannincob –kantakirja Suomessa

Kantakirja on rekisteri/järjestelmä/tietokanta, johon tietyn rotuiset jalostushevoset kirjataan. Hevosien tiedot merkitään kantakirjan tiettyyn osaan sen perimän sekä näyttelytulosten perustella. Tämän järjestelmän avulla voidaan seurata hevosen mm. perimätietoja ja sukusiitosastetta ja ohjata rodun kehitystä.

Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry on vuodesta 2004 tehnyt työtä rodun vakinaistamiseksi Suomessa. Toiminnan alkuvuosina ei kotimaassa ollut omaa kantakirjaa rodulle, niinpä yhdistys hakeutui yhteistyöhön sekä Hollannissa että Ruotsissa toimivien kantakirjojen kanssa. Pohjoismaainen yhteistyö nähtiin alusta asti tärkeänä ja yhteistyö Ruotsissa toimivan kantakirjan kanssa tiivistyi entisestään 2006. Irlannissa toimivan alkuperäkantakirjan kanssa suoraan yhteistyöhön päästiin 2010.

Alusta asti tavoitteena oli saada avatuksi Suomeen irlannincob –kantakirja. Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry jätti ensimmäisen hakemuksen kantakirjan avaamiseksi jo vuonna 2008 ja toisen hakemuksen vuonna 2010. Ajatus Suomen Hippokseen kuulumattomasta kantakirjasta oli Suomessa uusi ja hakemuksiaan ei käsitelty Maa- ja metsätalousministeriössä loppuun asti, kuten EU-direktiivit olisivat edellyttäneet. Niinpä yhdistys jätti kolmannen hakemuksen vuonna 2012.

Kolmas kerta toden sanoi. Vuoden 2012 aikana lähetimme hakemuksen jatkeeksi lukuisia erilaisia lisäselvityksiä Maa- ja metsätalousministeriöön. Vaikutti välillä, että ministeriössä haluttiin pelata aikaa, kun saimme selvittää samat asiat useampaan kertaan. Sinnikkyys ja huolellinen työ palkittiin: 14.12.2012 tuli päätös avata irlannincob-kantakirja Suomeen ja myöntö Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry:lle kantakirjan ylläpitäjäksi.

Tammikuussa 2013 alkoi kantakirjan ylläpitäjän työ. Passin runko piti saattaa direktiivejä vastavaksi, tarvittavat laitteet ja välineet piti hankkia,

tiivis yhteydenpito viranomaisten kanssa piti aloittaa, kantakirjan oma UELN – numero tuli tilata jne. Kun nämä kaikki alkutyöt oli tehty, alkoi ensimmäisten irlannincobien rekisteröinti.

Miten saan hevosen kotimaiseen kantakirjaan?

Eu- direktiivien mukaan hevonen voi olla rekisteröitynä/kantakirjattuna useaan eri jäsenvaltiossa ylläpidettävään rekisteriin/rotukantakirjaan. Hevosella saa kuitenkin olla ainoastaan yksi (1) tunnistusasiakirja eli hevospassi.

Suomalaiseen irlannincobkantakirjaan voi rekisteröidä suoraan kaikki jo aiemmin johonkin rotukantakirjaan tai roturekisteriin kirjatut irlannincobit, hevoset, joiden rotunimi on todettu passissa. Näillä hevosilla on joko rekisteröintiin oikeuttava perimä (irlannincobeiksi rekisteröidyt vanhemmat) tai hevoset on asianmukaisesti läpäisseet rotutarkastuksen. Lähettämällä kantakirjayhdistyksen kotisivuilla olevan rekisteröintihakemuksen täytettynä sekä hevosen tunnistusasiakirjan eli hevospassin Tiina Saranpälle ja maksamalla 15€ kantakirjayhdistyksen tilille, hevosesi merkitään suomalaiseen roturekisteriin.

Suomessa syntyneet varsat voidaan rekisteröidä suomalaiseen irlannincobkantakirjaan lähettämällä Tiina Saranpälle yhdistyksen kotisivuilla tulostettava varsan tunnistuslomake, jonka eläinlääkäri on täyttänyt sekä syntymätodistus ja/tai astutustodistus. Asian käsittely kantakirjassa alkaa, kun kaikki vaadittavat paperit on toimitettu ja rekisteröintimaksu maksettu.

Kaikki ohjeet, lomakkeet ja tiedot löytyvät yhdistyksen kotisivuilta:

<http://www.irlannincobyhdistys.kotisivukone.com>

Hevosille, joilla vielä ei ole irlannincobin rotustusta, tulee ensin rotutuomarin/rotutarkastajan tehdä rotutarkastus. Siinä hevosta verrataan rotumääritelmään ja se pisteytetään. Mikäli tarkastuksessa saadut pisteet ovat riittävät, saa hevonen irlannincobin rotustuksen ja se voidaan kirjata kotimaiseen irlannincobkantakirjaan. Rotuun hyväksymisestä ja irlannincobrekisteriin merkitsemisestä tulee merkintä hevosen tunnistusasiakirjaan.

Mikäli rotutarkastuksessa kuitenkin käy niin, että pisteet eivät riitä irlannincob rotustukseen, mutta ovat riittävän korkeat, saa hevonen irlannincob part bred -rotustuksen. Tällainen hevonen voidaan rekisteröidä joko Suomen Hippoksen H-rekisteriin tai sellaiseen rotukantakirjaan jolla on oikeus rekisteröidä ja kirjata myös irlannincob part bred -hevosia. Suomessa tällaista part bred-rekisteriä ei ole tällä hetkellä.

Jos taas varmuudella tiedetään, että toinen hevosen vanhemmista on jotain muuta rotua kuin irlannincob (tai jalostusohjesäännössä mainitut rodut), saa tällainen hevonen ilman rotutarkastusta part bred -rotustuksen.

Miten saan hevoselleni jalostusluvan / -oikeuden?

Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry:n ylläpitämä irlannincobkantakirja noudattaa rodun alkuperäkantakirjan jalostusohjesääntöä. Kyseisen ohjesäännön mukaan hevoselle ei myönnetä varsinaista

jalostuslupaa, vaan näyttelyiden tulosten perusteella hevosta voidaan joko suositella jalostukseen tai mikäli hevosessa on vakavia virheitä, hevosta ei suositella käytettäväksi jalostukseen. Näyttelyissä myös ohjeistetaan hevosen omistajaa valitsemaan juuri kyseiselle hevoselle sopiva ori/tamma riippuen hevosen heikkouksista tai vahvuuksista. Oriille ja tammalle myönnetään Elite- arvo kun se on saavuttanut kerran 1st Grade arvion näyttelykehässä.

Rinnakkaisrekisteröinti
kantakirjaan maksaa vain 15€!
Katso lisää:
<http://www.irlannincobyhdistys.kotisivukone.com/hinnat3>

Kentältä tulleita kysymyksiä ja vastauksia niihin:

Mikä on tämä "kotimainen kantakirja"? Löytyykö siitä joku tietokanta netistä, jota pystyisi vaikkapa selaamaan?

Irlannincobyhdistys.kotisivukone.com sivustolta löytyy tietokanta, josta voi selata kantakirjaan kirjattujen hevosten tietoja ja kuvia.

Mikä on sitten se "ei-kotimainen kantakirja" ja mistä se löytyy?

"Ei kotimaisia kantakirjoja" ovat kaikki muualla Euroopan jäsenvaltioissa ylläpidetyt irlannincob-kantakirjat.

Mikä yhdistys ylläpitää/hallinnoi/mitä se sitten onkin mitäkään kantakirjaa?

- Suomessa: Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry
- Ruotsissa: Svenska Hästavelförbundet
- Hollannissa: ICS NL
- Irlannissa: Irish Sport Horse (tilapäisesti)
- Tšekkoslovakia: <http://dev.aschk.cz/>
- Belgia: The Irish Cob Society Belgium

Kun oma hevoseni on Hollannin kantakirjassa ja rekisteröity myös Hippokseen, onko väliä mihin näyttelyyn sen kanssa lähden, jos sattuisin joskus innostumaan?

Mikäli et innostu käyttämään hevostasi jalostukseen niin ei ole suurtakaan väliä mihin näyttelyyn hevosen viet. Jos taas olet kiinnostunut myös rodun kasvatuksesta ja jalostuksesta, on suotavaa käydä kantakirjayhdistyksen järjestämissä näyttelyissä. Kotimainen kantakirja noudattaa tarkasti alkuperäistä rotumääritelmää ja jalostusohjesääntöä, kunnioittaen rodulle alunperin ominaisia piirteitä.

Monet Eurooppalaiset kantakirjat ovat joko tietäen sanoutuneet irti alkuperäisestä rotumääritelmästä tai arvostelukäytännöt ovat liukuneet suosimaan kevyempää, ratsuhevosmaisempaa tyyppiä.

Miten rotutarkastajaksi tai tuomariksi pääsee?

- Kantakirjalla on käytössään kirjallinen opiskelumateriaali, joka tulisi opetella mahdollisimman hyvin. Koska tuomarit tulevat usein ulkomailta on Englanti työkieli eli englanninkielien taito siten, että ymmärtää ja tulee ymmärretyksi

on paikallaan tuomariksi kouluttautuessa. Pelkästään rotutarkastajaksi kouluttautuessa ei kielitaidolla ole suurta merkitystä, rotutietämyksellä sen sijaan kyllä.

Kirjallisen materiaalin lisäksi harjoittelija kulkee näyttelyissä tuomarien aspiranttina niin kauan kunnes on aika antaa näyte oppimastaan. Yleensä harjoittelu kestää n. 100 hevosen arvostelun verran.

Ensimmäinen porras on siis rotutarkastaja. Toinen porras on 2. tason tuomari, joka saa arvostella myös oriit mikäli toisena tuomarina on 1. tason tuomari. Kolmas ja korkein porras on 1. tason tuomari, joka saa arvostella kaiken.

Jokaiselle tasolle päästäkseen on harjoittelijan annettava näyttö osaamisestaan. Yleensä tämä näyttö tapahtuu jonkin näyttelyn yhteydessä, jossa on myös ulkomainen 1. tason tuomari mukana.

Päättävätkö tuomarit onko hevonen ic vai ei?

Kyllä. Näyttelyssä tuomarin tehtävänä on ensin verrata hevosta rotumääritelmään ja todeta onko hevonen riittävän rotutyypillinen (pisteet 3-5) vai ei (pisteet 1-2). Vasta kun tuomari on vakuuttunut siitä, että hevonen on irlannincob, voi arvostelu jatkuu.

Näyttelyiden ulkopuolella esim. hevosen kotitalilla tuon tarkastelun voi tehdä myös koulutuksen saanut rotutarkastaja. Rotutarkastaja vertaa tarkastelun kohteena olevaa hevosta päässään olevaan rotumääritelmään, pisteyttää sen ja pisteiden perusteella toteaa onko hevonen irlannincob vai ei.

Kaikki ihanat hevoset, joilla on laikkuja tai vähän tupsuja jaloissa, eivät suinkaan ole rotumääritelmän mukaisia irlannincobeja.

Jalostustoimikunta

Astuttaisinko tammani?

Tämä kysymys varmasti herää joka kevät monen tamman omistajan mieleen. Teettäisinkö ikioman pikkuhevosen? On hyvä miettiä mihin varsan teettämällä pyritään?

Onko tarkoituksena teettää hyväluonteisia harrastehevosia omaan käyttöön vai teettää hyvärakenteisia rotutyypillisiä varsoja myyntiin ja jalostuskäyttöön?

Tamman vaatimukset

- 4-14 vuotias, tällöin ei varsominen auta ongelmia hevosen omalle kehitykselle. Vanhemmat tammat voivat toki saada varsan vaikka eivät ne olisikaan varsoineet ennen.
- Hyvärakenteinen ja – liikkeinen
- Rotunsa tyyppillinen edustaja
- Hyväkuntoinen, ei liian laiha tai lihava
- Hyväluonteinen
- Normaalisti kiimassa
- Kliinisesti terve eikä kannan perinnöllisiä sairauksia

Sopiiko tammani siitokseen?

On helppo unohtaa kaikki ongelmat ja unelmoida ikiomasta täydellisestä pienestä tupsujalasta. Astutus päätös syntyy kepeästi hienojen orien kuvia katsellessa ja "varsakuume" on huuma joka tarttuu helposti hevosenomistajalta toiselle. Ennen tammam astuttamista on kuitenkin syytä käydä läpi sen edellytykset varsomiseen.

Aloita varsomisen suunnittelu keskustelemalla jonkun kokeneen kasvattajan kanssa ja mieti selviävätkö todella itse varsottamisesta. On tärkeää muistaa että kuluu 3-4 vuotta ennen kuin varsansa voi ratsastaa ja saa tietää onko se hyvä hevonen vai ei. Sitä ennen nuori hevonen on voinut tulla hyvinkin kalliiksi. Nuoren ratsuttamattoman ja arvioimattoman hevosien myyminen on myös yleensä hankalaa. Harkitse siis tammasi astuttamista tarkkaan sillä jälkeensä on myöhäistä katua.

Tammam varsottaminen esimerkiksi siksi, että sen jalat ovat hajonneet, eikä tamma kelpaa enää muuhun käyttöön, ei aina ole viisasta. Jalakaviat ja –asennot ovat perinnöllisiä ja tietyille vioille altistavat rakenneviat periytyvät seuraaville hevossukupolville.

Jalostuksen tehtävä on valikoida hyviä hevosia jatkamaan ja parantamaan rodun perimää. Ei ole sama minkä näköisiä hevosia haluaa tammam varsovan, vaan samalla vaivalla on mahdollisuus teettää itselleen hyvä ja arvokas varsa, joka tuo esiin ja periyttää emänsä parhaita ominaisuuksia myös tuleville varsoilleen.

Orin valinta

Kun harkinnan jälkeen olet päättänyt astuttaa tammasi, on edessä orin valinta. Hyvän tammam lisäksi on tärkeää että ori on erittäin hyvä. Irlannincob jalostukseen valitut oriit ovat käyneet tarkan ja vaativan tarkastuksen ja vain jalostuksellisesti erinomaisia oriita tulee käyttää saman rotuisilla tammoilla. Jalostukseen suositeltavat oriit on näytetty kantakirjaustilaisuudessa asiantuntijoille, niillä on hyvä luonne ja rakenne. Kantakirjanäyttelyissä oriin ja tammam on mahdollista saavuttaa Elite –arvosana, joka on suositus jalostuskäyttöön. Kannattaa keskustella kokeneiden henkilöiden, esimerkiksi

IC-tuomareiden kanssa eri orien ominaisuuksista ja sopivan oriin valitsemisesta.

Orin valinta vaikuttaa varsan laatuun. Kukaan ei voi taata, että varsasta tulee hyvä mutta todennäköisyys on huomattavasti suurempi jos sekä varsan emä että isä ovat hyviä hevosia.

Vinkkejä orin valintaan ;)

- Ensiluokkaisen orin jälkeläisellä on korkeampi jalostusarvo kuin huonon orin jälkeläisellä.

- Jos tamma on hyvin pieni, se kannattaa astuttaa isommalla oriilla, jolloin jälkeläisestä tulee suuremmalla todennäköisyydellä normaalikokoinen.

- Temperamenttista tammaa ei tule astuttaa saman luonteisella oriilla. Myös luonne periytyy.

- Jos sopivantuntuinen ori löytyy, mutta astutusmatkasta tulee pitkä, kannattaa silti pitäytyä siinä orissa. Kuljetuskustannukset ovat hyvin pieni osa kaikista varsan hankkimiseen käytetyistä rahoista. Kysy onko orista mahdollista saada siemennestettä ja antaa eläinlääkärin siementää tamma, jolloin hevosta ei tarvitse kuljettaa.

- Muista, että vaikka varsa saa ominaisuutensa emältään ja isältään, myös ympäristö vaikuttaa. Ympäristötekijöitä ovat mm. ruokinta, talliolosuhteet, esim. ilmastointi, heinän laatu, kasvatus ja varsan käsittely, varsan koulutus, ja eläinlääkintä, kuten säännölliset madotukset ja rokotukset.

Kun olet valinnut tammalle sopivan orin, tilaa ajoissa aika tammallesi ja tiedota tulostasi. Kun ilmoitat saapumisestasi, kerro myös tammam mahdollisista sairauksista, ruoka-aineherkyyksistä, luonnevivoista, rokotuksista, jne. varsinkin jos tamma jää orin luokse pidemmäksi aikaa.

Astutusajankohta

Tamma ei pidä astuttaa liian aikaisin keväällä. Tammam hormonitasapaino ei ole vielä kunnossa, munasarjat eivät vielä toimi kunnolla, munarakkulat ovat pieniä ja kovia, ja tammam kiima epäsuunnollinen. Kiimat lyhenevät ja tulevat

selvemmiksi toukokuussa kun päivät pitenevät, ilma lämpenee ja tamma saa tuoretta ruohoa. Tamma kantaa 11 kuukautta, joten varsan paras astutusajankohta on touko-kesäkuussa. Tällöin varsa syntyy seuraavan vuoden huhti-toukokuussa ja pääsee heti laiturille tai ulos tarhaan. Tammaa ei siis tulisi astuttaa ennen toukokuuta.

Kiima

Kiimaksi nimitetään sitä aikaa jolloin tamma hyväksyy oriin ja voi tulla kantavaksi. Vaikka tamma saa jo ensimmäiset kiimansa jo yksi-vuotiaana, se on sukukypsä vasta 2,5 - 3,5 vuotiaana. Näin nuorena tammaa ei tule vielä astuttaa, sillä varsan kasvattaminen on pois sen omasta kehityksestä. Tamma tiinehtyy parhaiten 4-14-vuotiaana. Yleensä kiimat ajoittuvat helmikuusta syyskuuhun.

Tamman kiimaan tulon tärkeimpiä edellytyksiä:

- se on vaihtanut talvikarvansa
- se on hyvässä kunnossa, madotettu ja rokotettu oikeaan aikaan
- se saa olla ulkona niin paljon kuin mahdollista
- se on ruokittu oikein hyvälaatuilla rehuilla, varsinkin heinällä

Keväällä päivän pituus ja lämpö saavat tammojen sukupuolivireen heräämään. Siksi tammojen tulisi olla mahdollisimman paljon ulkona. Samoin kevättruoholla on kiimaa aikaansaava vaikutus.

Kiimankierto kestää noin 21 päivää. Kiima kestää noin 6 päivää, ja 15 päivää on niin sanottua välivaihetta. Normaalisti kiima ja välivaiheet vaihtelevat koko kesäkauden, ellei tamma tule tiineeksi.

Tammat näyttävät kiimansa eri tavoin. Siksi on tärkeää että tammanomistaja oppii tulkitsemaan omaa tammaansa oikein. Varmin keino kiiman toteamiseen on kokeilla sitä ruunan tai oriin avulla. Orija ja tammaa ei pidä päästää yhteen, vaan niiden voidaan antaa nuuskaa toisiaan esimerkiksi väliseinän yli.

Tamma orin luokse

Tamma tuodaan orin luokse rokotettuna, ma-

dotettuna, terveenä, ja ilman takajalkojen kenkiä. Tamman voi viedä orin luo jo ennen kuin tamma tulee kiimaan. Tällöin tamma ehtii levätä kuljetuksesta kunnolla ja sopeutua uuteen ympäristöönsä. On myös hyvä, jos voi antaa eläinlääkärin tarkistaa missä vaiheessa tamman munasarjat (follikkelit) ovat, ja kuinka valmis sen on astutukseen. Tiinehtyminen tällä menetelmällä on hyvä. Tällä hetkellä Suomessa lähes kaikki rodun oriinpitäjät suosivat luonnollista astumista jossa ori astuu isossa tarhassa tai laiturilla vapaana. Tällöin ori astuu tammaa varmasti useita kertoja kiiman aikana, ja tiinehtymismahdollisuudet ovat hyvät.

Siemenneste voidaan myös siirtää keinotekoisesti tamman elimistöön. Siemennys voidaan tehdä tuore- tai pakastespermalla. Hyvin suositujen orin kohdalla tämä astutusmenetelmä tulee varmaan suomessakin käyttöön, sillä yhdellä siemensyöksyllä pystytään siementämään jopa kymmenen tammaa. Tällöin sperma otetaan talteen oriasemalla ja ruiskutetaan kapealla muoviputkella suoraan tamman kohtuun. Tiinehtyvyyso prosentti on korkea (70%-90%), koska eläinlääkäri tarkistaa tamman ja siemennysajankohta on tarkkaan laskettu. Tarttuvien

tulehdusten ja vahingoittumisten vaara väistyy. Keinosiemennys voidaan tehdä tuorespermalla 15 minuutin kuluessa siemensyöksystä, jäädytetyllä spermalla (+5 astetta) 12-24 tunnin kulluttua ejakulaatiosta, tai pakastespermalla, jota säilytetään -196 asteessa pitkiäkin aikoja.

Astutustodistus

Astutustodistus tulostetaan kantakirjan kotisivuilta ja täytetään ohjeiden mukaan. Astutustodistus on todistus siitä, että ori on tehnyt työnsä. Astutuksesta voidaan tehdä myös astutussopimus jossa sovitaan astutusmaksuista, tamman hoidosta astutuksen ajan yms.

Paperisotaa

Jos varsan kummatkin vanhemmat ovat rekisteröityjä irlannincobeja, on tilanne ihanteellinen. Varsa saa oman rotupassin kun kopio astutustodistuksesta (ja syntymäilmoituksesta) lähetetään kantakirjayhdistykselle.

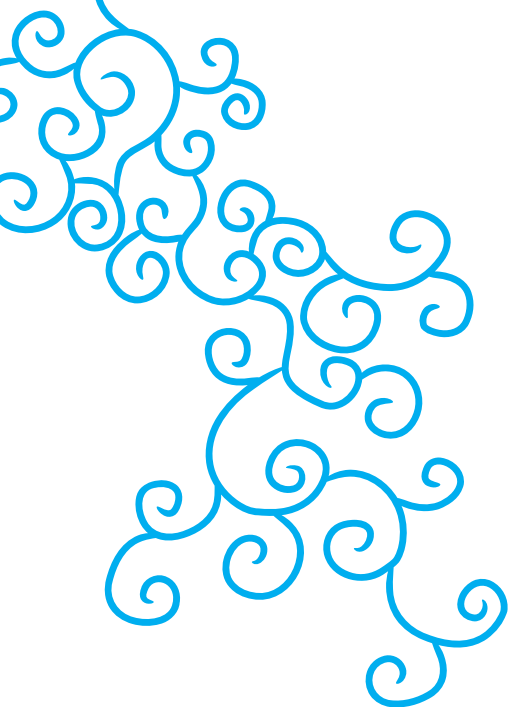
Jos varsan jompikumpi vanhemmista ei ole rekisteröity irlannincob, tai ei ole tiedossa, tulee se näyttää rotutarkistuksessa ja sen läpäistyään on mahdollista saada rotupassi.

Jos tamma on tarkoituksellisesti astutettu jonkun toisen rotuisella oriilla, ei varsalla ole mahdollisuutta saada rotupassia, vaikka sen ulkomuodossa olisikin rotumääritelmän täyttäviä kohtia. Tämä pätee myös orin jälkeläisiin jos tamma on ollut jonkun muun rodun edustaja. Nämä hevoset rekisteröidään Suomen Hippoksen hevosrekisteriin ja niistä ei saa käyttää nimitystä irlannincob.

Varsomista suunnitellessa

Varsova tamma tarvitsee suuren, valoisan, pölyttömän ja runsaasti kuivitetun karsinan. Varsomisen lähestyessä tamma sitoo myös omistajaansa, sillä sitä pitää tarkkailla varsomista edeltävinä öinä. Suurin osa tammoista varsoo yöllä, koska silloin on hiljaista.

Kantavalla tammalla voi ratsastaa, mutta harkiten. Kevyt liikunta on hyväksi, mutta tammaa ei saisi hermostuttaa. Hyväkuntoinen tamma selviää varsomisesta aina paremmin kuin huonokuntoinen.

Tiettyjä tammoja voi olla hankala käsitellä kun niillä on varsa, koska ne ovat ylihuolehtivia varsasta, eivätkä halua erota siitä hetkeksikään.

Varsan kanssa

Varsan hankinnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös varsan ensimmäiset vuodet ja niiden suunnitteleminen etukäteen. Noin kuukauden ikäisenä varsa alkaa kiinnostua ja leikkiä muiden varsojen kanssa. Varsan oma emä ei riitä sen leikkikaveriksi, vaan varsan pitää päästä laumaan muiden samanikäisten kanssa. Tällainen yhdessäolo on hyvin tärkeää varsan kehityksen kannalta. Aikuiset hevoset eivät juuri jaksa leikkiä varsan kanssa, samanikäisessä seurassa varsa saa liikuntaa. Varsat täytyy pitää niin isossa tarhassa tai laitumella että niillä on tilaa laukata kunnolla.

Varsa vieroitetaan 4-6 kuukauden ikäisenä. Se voi tapahtua usealla eri tavalla. Parasta on erottaa varsa ja tamma lopullisesti toisistaan. Jos varsoja on monta, ne voidaan pitää yhdessä. Tällöin varsan annetaan olla tutussa paikassa ja tamma viedään muualle, niin kauas ettei se kuule varsan hirnuntaa. Kaikissa tapauksissa on tarkistettava, että varsa syö hyvin, juo vettä ja että pitopaikka on sellainen, ettei varsa her-

mostuneena tai hätääntyessään telo itseään. Vierotus on varsalle suuri järkytys. Luonnossa se kulkee emänsä kanssa yksivuotiaaksi asti, seuraavaan varsomiseen saakka.

Varsaa on hyvä käsitellä heti sen ensipäivistä asti. Kun varsa kasvaa murrosikään on sen päästävä opettelemaan hevoslauman tapoja muiden nuorten hevosten, ei vain ihmisten kanssa. Varsa joka nuorena pääsee kamppailemaan ihmisen kanssa johtajuudesta, saattaa olla hyvin vaikea palauttaa maan pinnalle. Pienestä pitäen varsa tarvitsee säännöllistä käsittelyä. Se opetetaan seuraamaan taluttajaa ja seisomaan paikoillaan. Sitä voidaan harjata ja sen jalkoja nostaa. Sen selkään voidaan nostella kevyitä tavaroita ja se totutetaan erilaisiin ajoneuvoihin ja muihin uusiin asioihin. Tässä vaiheessa tehty huolellinen työ helpottaa merkittävästi varsan ratsuttamista. Nuorten hevosten käsittely ja kouluttaminen on kokeneiden ja rutiinin omaa-

vien ihmisten työtä. Jos varsa on ensimmäinen, täytyy hevosenomistajan rakentaa ympärilleen hyvä verkosto alan ammattilaisia joilta voi joka tilanteessa pyytää apua. Tämä täytyy kartoittaa ja suunnitella jo ennen tamman astuttamista.

Hyvin suunniteltu, puoliksi tehty

Varsan ensimmäiset elinvuodet ja tamman tiineysaika kannattaa suunnitella kalenterille etukäteen. Madotusten ja rokotusten lisäksi kirjataan kuka tekee ja mitä. Hyvälläkään suunnittelulla ei voida ehkäistä kaikkia riskejä joita tamman varsottamiseen liittyy mutta niitä pystytään huomattavasti pienentämään. Mitä enemmän asiasta on valmis hankkimaan tietoa, sitä paremmin uusiin asioihin osaa varautua ja toimia oikein tilanteen edellyttämällä. Hevonen on yksi eläinmaailman parhaista synnyttäjäistä ja turhalla hysterialla vain hermostutetaan hevosta.

Rex IV

~kuninkaallista luonnetta~

Ruunivoikko ori, syntynyt Belgiassa.

i: Falcon van Gipsy Spirit ii: Raven van Gipsy Spirit

Isä Falcon vaikuttaa jalostusoriina New Yorkissa West Hill Ranchilla. **kuva alla** oik.Lähde: WHR, NY.

Kiltti, järkevä, rauhallinen ja erittäin herkkä luonteeltaan. Sk n. 155 cm.
Oriin luonne sopii hyvin koko perheen harrastamiseen, mutta omaa myös hyvin hevosmaisat,
isot liikkeet ja on selkeästi urheilullisemmän mallinen irlannincob, jolla on hyvä säkä.

Kantakirjan pääluokassa 2 B.

Hinnat 2014

Varausmaksu 70,00 €

Astutusmaksu 250,00 €

Varsamaksu 480,00 €

Lisätietoja : www.ritariharju.fi facebook.com/ritariharju
Astuu kotonaan Kärkölässä, sekä keskikesällä Längelmävedellä.
Tiedustelut: Niina Ellonen 0400-785802 niina.ellonen@gmail.com

5.7.2010 Vahto, Suomi

Anthony O'Shadow

**Upea nuorimies, joka hakee
laadukasta unelmiensa
tammaa!**

Antti on keskittänyt lapsuusvuotensa kasvamiseen, käärryttelyyn ja ratsastuksen alkeisiin. Nyt on aika valloittaa tammät opiskelujen ohella!

Tämän muhkean ja kasvavan miehen säkä on nyt päälle 150 cm, joten komeuden lisäksi kokoakin on luvassa. PSSM n/n. Ala-Härmä 2011 jalostusnäyttely BIS1.

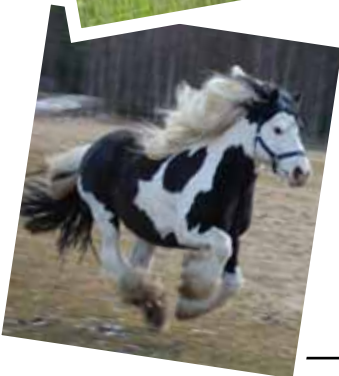
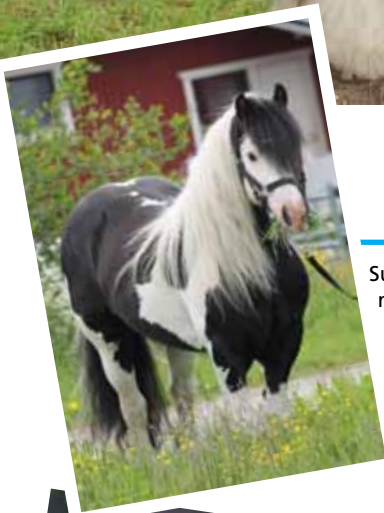
Tiedustelut
annika.varjo@gmail.com

i. O'Malley (164 cm)

e. Liquorice (152 cm)

Rose's Patrick

Suomessa 2007 syntynyt ori, tuttavallisemmin Pate. Pienisuuri mies on korkeudeltaan 138 cm, sopusuhtainen komea "paketti". Isänä mahtava Tom sekä emänä Jane.

Palkittu Kouvolassa 2010 143 pisteellä 2prem, oriluokan voittaja sekä Elimäellä 19.8.2012 146 pisteellä 1 Prem!

Pate on mustavalkoinen, cream-geenillä.
Jälkeläisiä on siunaantunut viisi.

Jos kutsun jotain hevosta luottohevoseksi, siihen vaaditaan melko paljon, pitää olla luotettava, rehellinen, kiltti ja ymmärtäväinen.

Pate on tätä kaikkea, oikea herrasmies.

Patelle käy kaikki, ratsastaessa mikä vaan, oli esteitä, maastoa, vauhtia, tai vain köpöttelyä. Kärryt, sukset, mitä vain voi heittää taakse ja menoksi. Käyttäytyy tilanteessa kuin tilanteessa oikein fiksusti.

Pate ottaa vastaan tammoja kotonaan Ilmajoella, etelä-pohjanmaalla. Astutusmaksu 250e, varsamaksu (10pv ikäinen varsa) 500e. Tamman hoitomaksu 6e/vrk, saa olla varsa mukana, pitemmät ajat sop.mukaan.

Yht.otot issikka90@suomi24.fi / 0442855034 / Tara Tavisalo

The Green Hill's Samuel

Brittituontiori

- 1 premium, supplementary elite stallion, jälkeläispalkittu
- Hienorakenteinen sekä upealuonteinen herrasmies joka periyttänyt jälkeläisilleen upeaa ulkomuotoa sekä erinomaista luonnetta.

Astuu tammoja luomuna kotitalilla etelä- karjalassa, Taipalsaarella.

Hinnat:

Astutusmaksu 250 €

Varsamaksu 500 € (10 vrk ikäisestä varsasta)

Hoitomaksu 8 €/ vrk

Kysy rohkeasti lisätietoja! p. 0403670320/ Tarja
tarjallepostia@gmail.com

Rose's Thomas

syntynyt 7.2.2010
säkä 152 cm (6.5.2012)

I: Tom STER & PREFERENT (150p)
E: Westminster Abbey 1.ST PREMIUM (145p)

NÄYTELYTULOKSET:

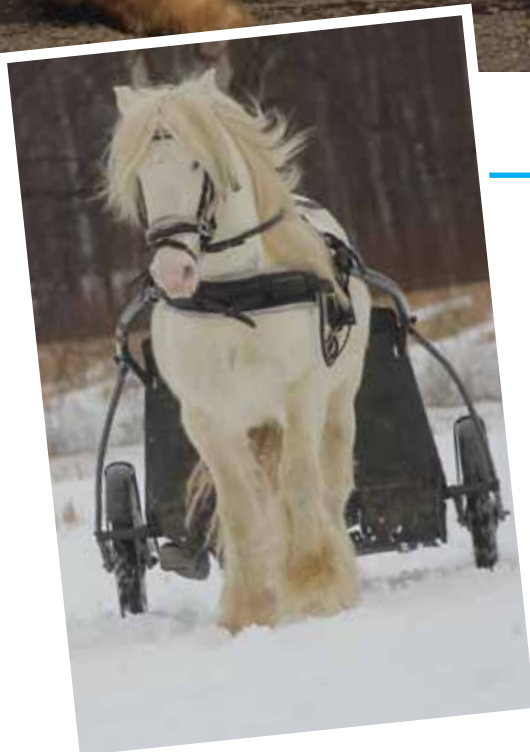
6.5.2012 Jalasjärvi 2.ST PREMIUM (142p) 2v Orien Luokka voittaja 2012!!
* 18.9.2010 kouvola 1.ST V PREMIUM (144p)
6.5.2012 Hyväksytty Jalostukseen.

Todella hyväluontoinen, suuri ja hienot karvat omaava nuori herra.
Ajolle opetettu, ja toimii ratsuna jo hienosti! Iso massava herra!

Ori ottaa vastaan tammoja kotonaan Evijärvellä .

Astutus maksu 250e varsamaksu 550e (10pv ikäisestä elävästä varsasta)
tai "könttäsummana" 550e.

Tiedustelut ja varaukset s.postitse riina_85@hotmail.com tai puh. 050 3002102 Riina

Polar Bear

Synt, 2010
Blue Sabino, säkä noin 145 cm

I. Son Of Lloyds
E. Ungle Henry's White Mare

Opetettu nyt ajolle ja harjoitellaan ratsun alkeita. Todella yhteistyöhaluinen pieni ukko, kiva hoitaa ja touhuta, ei omaa mitään pahoja tapoja.

Luonne täys 10 +!
Tarhailee 2v poni oriin kanssa.

Ori ottaa vastaan tammoja Evijärvellä.

Astutusmaksu 200e varsamaksu 500e
(10 pvän ikäisestä elävästä varsasta) +
tammen hoitomaksu 8e/vrk, varsallinen
tamma 10 e/vrk tai kertamaksuna
astutuksen yhteydessä 500e.

Tiedustelut ja varaukset s.postitse riina_85@hotmail.com tai puh. 050 3002102 Riina

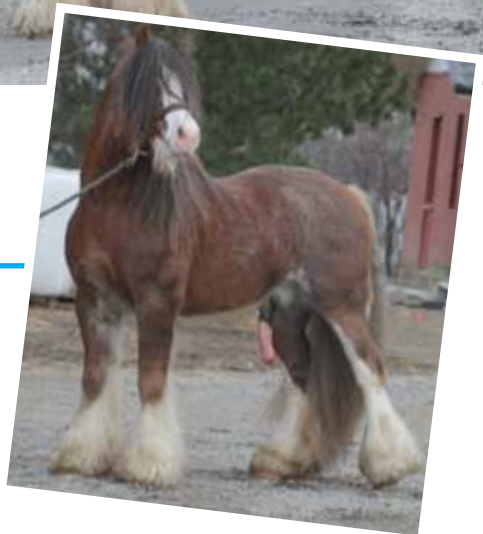

Korpimäen Ardan

s.2006, säkä 148 cm
i. Darky e. Korpimäen jennifer

Näyttelytuloksia:

- *Jalasjärvi 6.5.2012 STER (149p) Oriluokan voittaja – 2012!! Best in Show 2!! Show Luokan 2!!
- * Sipoo 2009 1.ST PREMIUM (146p)
- *Kouvola 2007 1.ST V PREMIUM (146p)

Aaro on mahtavan luonteen omaava Herrasmies! Mukavan miellyttävä ratsastaa ja ajaa. Todella nopea oppimaan uutta! Kaikki hoitotoimenpiteet onnistuu ilman ongelmia. Hyppää hyvin ja innolla, tämän kanssa voi tehdä mitä vaan! Tämä herra on painonsa verran kultaa!

Ori ottaa vastaan tammoja Evijärvellä. Astutusmaksu 250e varsamaksu 550e (10 pvän ikäisestä elävästä varsasta) + tamman hoitomaksu 8e/vrk, varsallinen tamma 10 e/vrk tai "könttäsümmana" 600e astutuksen yhteydessä

Tiedustelut ja varaukset s.postitse riina_85@hotmail.com tai puh. 050 3002102 Riina

Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC Ry

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS Köyliössä 1.12.2013

1. Kokouksen avaus

- kokous avattu klo13.00

2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi pöytäkirjantarkastajaa

-puheenjohtaja Kristiina Parkkila, sihteeri Hanna-Leena Häkkinä, pöytäkirjantarkastajat Maria Tähtinen ja Annika Varjo

3. Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus ja laillisuus

- kokous todettiin päätösvaltaiseksi ja laillisesti koolle kutsutuksi

4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys

- työjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti

5. Vahvistetaan toimintasuunnitelma v. 2014

- toimintasuunnitelma vuodelle 2014 vahvistettiin (Liite1)

6. Talousarvio v.2014

- Vuoden 2014 talousarvio hyväksyttiin (Liite2)

7. Jäsen- ja liittymismaksut vuodelle 2014

- Päätettiin pitää jäsen- ja liittymismaksut samana, jäsen 20e ja liittymismaksu 25e

8. Valitaan v.2014 hallitus ja muut jäsenet

- Valittiin yksimielisesti puheenjohtajaksi Kristiina Parkkila. Sihteeriksi Hanna-Leena Häkkinä. Muut jäsenet: Kristiina Peltonen, Tiina Saranpää, Annika Varjo, Maria Tähtinen.

9. Valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja

- Toiminnantarkastajiksi valittiin Hanna Rantakangas ja Mirva Karjalahti. Sekä varatoiminnantarkastajiksi Miia Kvick ja Heidi Savela.

10. Muut asiat

- Jäsenlehti ilmestyy vuoden alussa vuosikertomuksena

- Yhdistyksen toiminnan jakaminen alueosastoihin. Selvitystyötä tehdään ja toiminnan jakamiseen tähdätään.

- Päätettiin sääntömuutoksesta yhdistyksen sääntöihin kohtaan 2. Toiminnan laatu: Yhdistyksen tarkoituksena on kantakirjata ja rekisteröidä irlannincob –hevosia Suomessa, edistää irlannincob –hevosten kasvatusta- ja jalostustoimintaa suomessa, sekä edistää irlannincob –hevosrodun tunnettavuutta ja tietoutta, sekä laajentaa irlannincob – hevosten omistajien ja harrastajien piiriä.

- Päätettiin sääntömuutoksesta yhdistyksen sääntöihin kohtaan 3. Jäsenet: Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen.

- Päätettiin sääntömuutoksesta yhdistyksen sääntöihin kohtaan 9. Yhdistyksen kokoukset: Yhdistys pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta.

Yhdistyksen kevätkokous pidetään tammi-toukokuussa ja syyskokous syys-joulukuussa hallituksen määräämänä päivänä.

Ylimääräinen kokous pidetään kun yhdistyksen kokous niin päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii.

Kokous on pidettävä kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty jollekin hallituksen jäsenelle.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella varsinaisella jäsenellä, kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenellä yksi ääni. Yleiskokouksiin on jäsenillä mahdollisuus etäosallistumiseen.

Kannattavalla jäsenellä on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Yhdistyksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

11. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30

Kristiina Parkkila, puheenjohtaja

Hanna Rantakangas, toiminnantark.

Hanna-Leena Häkkilä, sihteeri

Mirva Karjalahti, toiminnantark.

SUOMEN IRLANNINCOBYHDISTYS-FSIC RY

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS 10.5.2014

Paikka: Kaustisen ravirata

1. Kokouksen avaus

Yhdistyksen puheenjohtaja, Kristiina Parkkila, avasi kokouksen klo 17.00.

2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa

Puheenjohtajaksi valittiin Matti Lahtinen.

Sihteeriksi valittiin Kristiina Parkkila

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kristiina Peltonen ja Tiina Saranpää, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouskutsu on lähetetty 20.4.2014 sähköpostitse.

4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys.

5. Esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajien lausunto

Luettiin hallituksen esittämät tilinpäätös, vuosikertomus sekä toiminnantarkastajien lausunto.

Vahvistettiin tilinpäätös. Vuosikertomus ja toiminnantarkastajien lausunto hyväksyttiin.

6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille

Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja vastuuvapaus vuodelle 2013 myönnettiin hallitukselle ja muille vastuuvollisille.

7. Kokouksen päättäminen

Päätökset olivat yksimielisiä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.10.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Matti Lahtinen, puheenjohtaja

Tiina Saranpää, pöytäkirjantark.

Kristiina Parkkila, sihteeri

Kristiina Peltonen, pöytäkirjantark.

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2014

Pyritään järjestämään näyttelyt keväällä ja syksyllä.

Pyritään järjestämään näyttelyt tammoille, varsoille ja ruunille kesän aikana.

Pyritään järjestämään yhdet ratsastuskilpailut kesän aikana ja yhdet talvella maneesissa. Toiset kilpailut ovat epäviralliset Irlannincob –mestaruuskilpailut kouluratsastuksessa, mahdollisesti myös esteratsastuksessa.

Yhdistyksen edustajat osallistuvat kansainväliseen ic-seminaariin Irlannissa mikäli järjestetään.

Yhdistys jatkaa hyvää yhteistyötä Eurooppalaisten irlannincob-kantakirjojen ja -yhdistysten kanssa.

Kantakirjatoiminta jatkuu.

Selvitetään toiminnan alueellistamisen mahdollisuuksia ja aloitetaan esivalmistelut.

Järjestetään tuomarikoulutuksia mahdollisuuksien mukaan.

TALOUSARVIO 2014

Kokoukseen mennessä toteutuneet tulot 2013		arvio 2013	2014
Jäsentuloja	66 1340	1500	1500
Jäsentuotteet	81	200	200
Näyttelytuloja		3000	3000
Rekisteröinnit	5246,6	1500	2750
Kilpailut		100	
Painotuotteet		100	100
	6667,6	6400	7550
Kokoukseen mennessä toteutuneet menot 2013			2014
Rekisteröinnit	2568,35	1200	2000
Jäsentuotteet		200	200
Näyttelymenot	515,62	2000	2000
Kilpailut		200	
Toimistokulut	2391,44	950	1500
Painotuotteet		600	600
Kasvattajapalk		250	250
Kansainvälinen toiminta		1000	1000
	5475,41	6400	7550

Upeimmat
Viikset-tittelin on voittanut
ori Rose's William.
Kuvan on napannut Renja Aarnio.
Kiitos kaikille osallistujille!

